

Activiteitenverslag 2011 van Stichting Agnes van Leeuwenberch te Utrecht

Goedgekeurd door de Vergadering van de Raad van Toezicht d.d. 4 april 2012

Stichting Agnes van Leeuwenberch is gevestigd op de Agnes van Leeuwenberchstraat 20, 3515 AZ Utrecht. De stichting is 8 december 2004 opgericht en staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Utrecht onder nummer 30200386. Op 11 oktober 2006 heeft Stichting Agnes van Leeuwenberch officieel de deuren van Huize Agnes geopend.

Doel

De stichting heeft tot doel het bieden van een veilige en gezonde leefplek voor vrouwen en kinderen zonder verblijfspapieren. De stichting tracht haar doel te bereiken door:

- het opzetten en in stand houden van basishuisvesting
- het verschaffen van voldoende middelen voor voeding, kleding, medische zorg en onderwijs
- het samenwerken met andere organisaties die op hetzelfde terrein werken
- het verwerven van financiële en andere middelen.

Organen

De stichting kent de volgende organen:

- Directie
- Raad van Toezicht

Utrecht, 4 april 2012

Algemeen

Huize Agnes heeft een goed jaar gehad, vooral door de vele ontmoetingen met interessante mensen die zich solidair tonen. Dit is vooral verrassend in het licht van het huidige politieke klimaat, dat illegalen liever in de kou zet. Wij merken dat veel mensen zich daar niets van aantrekken, ons blijven steunen en zelfs meer steun bieden. Zo kunnen we doorgaan met de opvang van vrouwen en kinderen zonder geldige verblijfspapieren. De opvang is tijdelijk, voor zes maanden. In die tijd krijgen zij steun bij problemen met de Nederlandse taal, financiën, verblijfsstatus en gezondheid. Ons doel is: een grotere zelfredzaamheid en onafhankelijkheid.

Bewoners

Huize Agnes In 2011 verbleven er negen vrouwen en zeven kinderen in Huize Agnes, de meesten voor langere tijd. Daarnaast verbleven er nog vijf vrouwen - waarvan twee zwanger en een ziek - tijdelijk, van een nacht tot enkele weken. De meeste vrouwen zijn aangemeld door Vluchtelingenwerk, STIL, Fairwork (voorheen Blin), Bureau Jeugdzorg, kerkelijke organisaties, advocaten, DMO (gemeente Utrecht) en particulieren. Ze kwamen uit hele land. Alle vrouwen die zijn aangemeld, hadden dringend veilige huisvesting nodig. Veel vrouwen hadden een band met Utrecht. Ze verbleven hier eerder, hadden vrienden in de stad of hadden zich gemeld bij organisaties in Utrecht. Door hun band met Utrecht voelden zij zich meer op hun gemak en dat bevorderde hun gevoel van welbevinden.

De indruk bestaat dat hulpverleners veel dakloze mensen zonder papieren naar Utrecht verwijzen, omdat zij hier meer kans zouden hebben op hulp. De Utrechtse gemeenteraad heeft immers besloten dat vrouwen en kinderen niet op straat mogen verblijven. maar er zijn wel te weinig voorzieningen voor opvang. Daardoor moeten er veel mensen worden afgewezen en moeten hulpverleners een hopeloze zoektocht doen, soms zonder resultaat. Ook is er het gevoel dat vooral alleenstaanden opvang nodig hebben. Gezinnen met kinderen kunnen immers naar de opvang die er in 2011 is geopend in verschillende plaatsen in Nederland, zoals in Gilze en Katwijk. Voor de vrijwilligers in Huize Agnes is dat laatste jammer, omdat de kinderen voor hen een bron van vreugde zijn. Hoewel ze zich soms ondeugend of problematisch gedragen, zorgen zij altijd voor een opgewekte en levendige sfeer in huis.

Waarom verlieten zij hun land?

Uit de verhalen van de bewoonsters blijkt dat zij hun land in de eerste plaats verlaten wegens oorlog en geweld. Daarnaast spelen armoede en gebrek aan kansen op een zelfstandig leven een rol. Overheersend in veel gevallen is de onderdrukking door hun familie, het geloof en de cultuur. Vooral jonge vrouwen zien dat als een reden om te vertrekken, op zoek naar een beter leven. Mariet Endeman gaf hierover een toelichting tijdens de uitreiking van de aanmoedigingsprijs de Mantel van Sint Maarten (zie het kader hieronder).

Deel uit de toespraak van Mariet bij de uitreiking van de Mantel van Sint Maarten

‘In veel landen en culturen worden vrouwen onderdrukt. Zij lopen er grote risico’s op genitale verminking, uitbuiting, uithuwelijking, verkrachting en vrouwenhandel. Een deel van deze vrouwen onttrekt zich aan haar lot, daarmee alle schepen achter zich verbrandend. Een klein deel van deze vrouwen komt naar Nederland. Zij krijgen hier in veel gevallen geen verblijfsvergunning, omdat zij niet voldoen aan onze vrouwonvriendelijke toelatingseisen. Uiteindelijk belanden zij dan op straat, waar opnieuw uitbuiting dreigt. Huize Agnes wil hen een veilig onderdak bieden. Gelukkig worden wij daarbij geholpen door veel mensen, fondsen en de gemeente Utrecht. Deze nominatie ervaren wij als een steun in de rug om door te gaan, ook wanneer illegaliteit en het helpen van illegalen strafbaar worden.’

Mariet Endeman
Foto: Bram Schriever

Geen plek

In 2011 kon Huize Agnes 102 vrouwen en 95 kinderen - die dringend een plek nodig hadden - geen onderdak geven. Dat zijn er aanzienlijk meer dan in 2010. Toen ging het om 75 vrouwen en 54 kinderen. Van deze 102 vrouwen waren er vijftien zwanger en zeventien ziek.

Vertrokken In 2011 zijn er drie vrouwen en vijf kinderen vertrokken. Zij gingen naar een vader en echtgenoot, naar een nieuwe partner en naar het asielzoekerscentrum. Een jonge vrouw heeft een verblijfsvergunning gekregen. Zij zal zich binnenkort bij haar partner voegen, die zij in Nederland heeft ontmoet.

Vrijwilligers

In het voorjaar deed studente Doris van de Fotoacademie een project in Huize Agnes. Daar hebben we een huisfotograaf en prachtige foto's aan overgehouden (zie hiernaast). Scholiere Julia vervulde haar maatschappelijke stage bij Huize Agnes en heeft daar veel van opgestoken. Saška en Marion - beiden langdurig actief - zijn vertrokken na een verhuizing en gezinsuitbreiding. Antoinette verrichtte verschillende klusjes, zoals aanmeldingen voor prijzen - en met succes. Zij is elders haar eigen bedrijf begonnen. Wilma vertrok, omdat zij weer werk had gevonden en een studie wilde oppakken. Anne kwam in 2011 als stagiaire. Ze maakte haar opleiding af, maar kon geen afscheid nemen. Ze werkt nog steeds drie keer per week bij Huize Agnes. Marjolein trok twee keer per week deskundig met de kinderen op en Wieke zette Huize Agnes op de sociale mediakaart. Dankzij haar zijn we te vinden op Facebook, Twitter en LinkedIn.

Samenwerking hulpverleners

Er is speciale aandacht voor de geestelijke en lichamelijke gezondheid van de bewoners. Die is vaak verwaarloosd. Zo zijn er bezoeken met de kinderen aan het consultatiebureau, de school- en tandarts. Bij opvoedproblemen is er contact met het Opvoedbureau en Jeugdadviessteam. Er wordt ook extra gelet op de gezondheid van de vrouwen. In 2011 werkte Huize Agnes samen met verschillende hulpverleners, zoals huisartsen, Altrecht, Nidos, Bureau Jeugdzorg, het Tandwiel, advocaten, ziekenhuizen, de apotheek, de gemeente, scholen waaronder de ISK, en de crèche van Cordaad (voorheen Meisjesstad). De samenwerking verloopt goed. De hulpverleners staan welwillend tegenover de doelgroep.

Voor de vrolijke noot werkte Huize Agnes samen met Jarige Job (feestelijke kinderverjaardagen), Eet mee! (met Utrechters aan tafel), Present (inzet van vrijwilligers in kortdurende projecten), Laat Ze Maar Lachen (daguitstapjes voor kinderen), Weekje Weg (sociale vakanties voor mensen met een kleine portemonnee), Kinder Activiteiten Centrum (vakanties voor kinderen) en tenslotte met de Vrijwilligerscentrale, die ons met raad en daad terzijde stond.

Giften & donaties

Er zijn goede relaties met het Albert Heijnfiliaal om de hoek. We konden er een keer gratis boodschappen doen en de winkel doneerde etenswaren voor de vijfde verjaardag van Huize Agnes. Dankzij de inzet van onze ambassadeurs kwamen er meer donaties binnen, van meer donateurs. De brandveiligheid is in orde gebracht dankzij donaties van het PIN-fonds en het

Skandfons. Het Skandfons droeg ook bij aan de exploitatie, net zoals de Van Baaren Stichting. Fonds Oud Vossenhol gaf geld voor nieuwe voerbedekking. Een fonds - dat onbekend wil blijven – zegde een groot bedrag toe. Aanleiding was hun aanwezigheid bij de uitreiking van de Utrechtse vrijwilligersprijzen: ‘We raakten onder de indruk van jullie werk en jullie betrokkenheid.’ Van alle kanten zijn er bijdragen voor Sinterklaas- en Kerstcadeaus binnen gekomen, zoals cadeautjes van medecursisten van stagiaire Anne, Kerstpakketten voor de vrouwen en kinderen van kerkgemeenschap Vineyard in Kanaleneiland en de opbrengst van een straatfeest in de wijk Lunetten.

Vakantie & uitjes

In april bezochten de kinderen, samen met de VoorleesExpress, een boerderij in Kockengen. In de zomervakantie gingen (oud)bewoonsters van Huize Agnes een week naar een logeerboerderij in Putten. Het zonnetje scheen helaas te weinig om vaak naar het strand te kunnen, maar iedereen heeft zich prima vermaakt.

Agnes in het nieuws

Huize Agnes is regelmatig in het nieuws geweest: in februari op televisie bij het 8-uur journaal, een maand later op radio 1. In mei verscheen er een uitgebreid artikel in Kerk in de stad en een interview met Henny van den Nagel in het AD. In de zomer maakte Frans Bromet opnames bij Huize Agnes voor het NTR-programma Aanpakkers, over mensen die niet klagen over problemen of misstanden, maar initiatieven nemen om er wat aan te doen. De uitzending was op 21 september en is terug te zien via Uitzending Gemist. Eind van het jaar schreef Ons Utrecht over een bewoonster van Huize Agnes, die met Kerst feestelijke hapjes maakte voor daklozen.

Nominaties prijzen

Eind juni won Huize Agnes de Vrijwilligersprijs van de gemeente Utrecht in de categorie Passie. Juryvoorzitter Ella Vogelaar noemde Henny en Mariet een gepassioneerd team, dat elkaar goed aanvult. De prijs was 2.500 euro plus drie oorkondes. Na een bezoek aan Huize Agnes is Ella Vogelaar ambassadeur geworden. In 2011 was Huize Agnes genomineerd voor drie andere prijzen, maar die zijn naar andere projecten gegaan. De Mantel van Sint Maarten, een jaarlijkse aanmoediging voor projecten die solidariteit in praktijk brengen, is in november uitgereikt in de Domkerk. Henny van den Nagel en Mariet Endeman waren ook genomineerd voor de landelijke Meer dan handen award en kinderen konden stemmen op Huize Agnes in speeltuin Griftsteede in het Griftpark.

Sociale media

Sinds de zomer heeft Huize Agnes een Facebook-pagina die leden op de hoogte houdt van het reilen en zeilen in huis. Leden van de groep kunnen reageren op berichten, bijvoorbeeld op oproepjes voor een tijdelijk onderkomen of spullen als een computer of mobieltje. Er is ook een LinkedIn-groep aangemaakt, vooral om te netwerken. Via deze groep worden leden op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen bij Huize Agnes, maar ook van het veld eromheen, bijvoorbeeld over de cliëntenstop van STIL.

Gemeente klust

Twaalf medewerkers van de Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling staken in september hun handen uit de mouwen bij Huize Agnes. Onder leiding van ambtenaar Anita Lubberdink gingen ze aan de slag met timmeren, schilderen, schoonmaken en onkruid wieden.

Wethouder Victor Everhardt was ook van de partij. Tot verbazing van de bewoonsters maakte hij de badkamer schoon: een man, in zo'n hoge positie! Het was een mooie kennismaking met elkaar.

Agnes vijf jaar

In oktober bestond Huize Agnes vijf jaar. In die vijf jaar zijn er 46 vrouwen opgevangen, waarvan er acht ziek waren en negen zwanger. Er was opvang voor 42 kinderen en vijf tieners. Het Wevehuis was op 14 oktober tjokvol verjaardagsgasten. Huize Agnes vierde daar haar vijfjarig bestaan onder het motto: 'We weten niet of we over vijf jaar nog steeds bestaan, dus laten we het goed vieren.' De kinderen zongen een verjaardagslied, in drie talen, en er was een première: een mooie fotoserie van de kinderen in Huize Agnes, gemaakt door Mariet. Deze fotoserie wordt ook gebruikt om Huize Agnes te promoten.

Dankwoord

Bewoonsters en vrijwilligers van Huize Agnes bedanken iedereen hartelijk die op enigerlei wijze heeft meegeholpen aan haar voortbestaan.

'Wat ging er met mij gebeuren?'

Beata (45) was de eerste bewoonster van Huize Agnes. Ze heeft altijd contact gehouden, ook nu ze allang op eigen benen staat.

'Met mijn ex en twee dochters ben ik in 2005 uit Polen vertrokken. Hij wou hier werken. Thuis waren er grote problemen. Hij mishandelde me. Na twee maanden ben ik weggelopen. Via een opvanghuis kwam ik in Huize Agnes.

De eerste tijd was moeilijk en spannend. Ik sprak twee woorden Nederlands en miste mijn meisjes. Mijn papieren waren bij mijn ex. Wat ging er met mij gebeuren? Via een advocaat heb ik geprobeerd mijn

'Soms hielden we taalles in het park'

Miek Vaarten zag twee en half jaar geleden een advertentie bij de Vrijwilligerscentrale: Huize Agnes zoekt iemand die in de zomervakantie taalles wil geven aan een scholiere.

Ze had genoeg vrijwilligerswerk, maar ach, die zes weken konden er nog wel bij.

'Het leek me leuk. Ik heb taalles gegeven aan buitenlandse vrouwen, maar op dat moment was ik vooral actief bij de FNV: belastingbiljetten invullen en het opleiden van mensen daarin.

Toen ik bij Huize Agnes binnenkwam, zag ik een gang vol kleine kindjes en een blaffend hondje. Het was een licht chaotische situatie, die snel wende. Ik gaf les aan een vrouw van vijftien jaar, met een jong kindje. Ze zat op de internationale schakelklas. Het was gezellig. Soms hielden we de taalles buiten, in het park. Na zes weken stopte ik met de taalles.

kinderen terug te krijgen. Dat is niet gelukt. Wel kreeg ik mijn paspoort en is de echtscheiding geregeld. Ik mag in Nederland blijven, als ik maar helemaal voor mezelf zorg. Eerst heb ik schoonmaakwerk gedaan bij particulieren, toen via een uitzendbureau en later kreeg ik een vast contract bij een soort verzorgingshuis. Daar werk ik nog steeds. Ik heb acht maanden in Huize Agnes gewoond. Daarna ben ik vaak verhuisd. Ik heb bij een Poolse vriendin gewoond, in een vrouwenopvanghuis en een jaar bij Henny in huis. Toen ontmoette ik een lieve Nederlandse man, terwijl ik dacht: ik blijf alleen. We wonen inmiddels samen en zijn gelukkig. Nu gaat het prima met mij. Alleen mis ik mijn meisjes. Mijn ex heeft hen mee teruggenomen naar Polen. In het begin hadden we nog wel contact, maar de laatste tijd gaat het lastig. Ze zijn nu tien en elf jaar. Ik moet wachten tot ze twaalf zijn. Dan hebben ze meer rechten om te kiezen.'

Intussen had ik gezien dat de fietsen en het kinderspeelgoed wel wat herstelwerkzaamheden konden gebruiken. Soms waren ze zelfs levensgevaarlijk. Ik heb mijn man gevraagd daar eens naar te kijken. Hij werd vervolgens vrijwillig fietsenmaker bij Huize Agnes. Toen hij ineens vijf dames fietsles moest geven, ben ik hem gaan helpen. Daarna ben ik vrijblijvend blijven hangen. Zo help ik wel eens met belastingformulieren. Ook bezoeken mijn man en ik minstens eens per week een bewoonster met weinig sociale contacten. Ik ben Huize Agnes dankbaar voor alle nieuwe contacten die ik er heb opgedaan en voor de ontzettende lol die ik er heb met kinderen en vrouwen.'

Beata

Foto: Annemiek Haalboom

Miek (rechts)

Foto: Doris Jongerius

‘Wij zijn echt een bestuur op afstand’

Advocaat Inger Hagg uit Amsterdam zit vanaf de start in de Raad van Toezicht van Huize Agnes. Pas heeft ze weer voor vijf jaar bijgetekend.

‘Via het netwerk van Henny van den Nagel ben ik betrokken geraakt bij Huize Agnes. Het leek haar wel handig, een jurist in het bestuur, zoals bij het opstellen van de statuten, of als er een brief komt van de brandweer of de Raad voor de Kinderbescherming. Die brieven neem ik dan door op de juridische context. Ik ben gespecialiseerd in vreemdelingenrecht, maar niet als advocaat betrokken bij Huize Agnes. Vanuit Amsterdam is dat ook onpraktisch. Advocaat mevrouw Melchers uit Utrecht voert de meeste procedures voor de bewoonsters. Voor mij als bestuurder is het beter om afstand te bewaren. Een keer kreeg een cliënt van mij onderdak bij Huize Agnes, maar daar pas ik mee op. Als er iets aan de hand is in huis, gaat die cliënt mij bellen. Dan zeg ik: daar gaat Henny over, niet ik. Wij zijn echt een bestuur op afstand. Het zijn Henny en de andere vrijwilligers die het werk doen. Dat doen ze enthousiast en heel praktisch. Daar houd ik van. Ik vind het knap dat het na zoveel jaar nog zo goed draait. Huize Agnes loopt als een trein.’

REKENING VAN BATEN EN LASTEN OVER 2011 VAN STICHTING AGNES VAN LEEUWENBERCH TE UTRECHT

Het exploitatiesaldo resulteerde in een negatief resultaat ter grootte van € 1.061, een afname van € 240 ten opzichte van 2010.

De giften van donateurs stegen in 2011 met € 1.384 naar € 14.022. De bijdragen huur en leefgeld zijn ook gedaald met € 8.499 naar € 41.712. De ontvangen bijdragen van fondsen stegen in 2011 met € 39.410 naar € 41.022. De rentebaten bedroegen € 920, een stijging van € 552 ten opzichte van 2010. Per saldo stegen de totale baten met € 32.847 ten opzichte van 2010.

De directe kosten ten behoeve van huisvesting voor vrouwen en kinderen is in dit verslagjaar € 95.993, een stijging van € 31.142 ten opzichte van 2010. Deze stijging komt voornamelijk door de onderhoudskosten en brandveiligheidsvoorzieningen aan het pand. De indirecte kosten ten behoeve van huisvesting voor vrouwen en kinderen is tevens gestegen met € 1.556 naar € 2.083. De algemene Stichtingskosten bedroegen € 661, een stijging van € 389 ten

opzichte van 2010. De totale lasten zijn, ten opzichte van 2010, gestegen met € 33.087 naar € 98.737.

	2011	2012	Begroting 2011
	€	€	€
Baten			
Giften donateurs	14.022	12.638	13.000
Bijdragen huur en leefgeld	41.712	50.211	5.000-50.000
Fondsen	41.022	1.612	14.643
Rentebaten	920	368	500
Nog te verwerven fondsen	–	–	49.857-34.857
Totale baten	97.676	64.829	113.000
Directe kosten ten behoeve van huisvesting vrouwen en kinderen			
Indirecte kosten ten behoeve van huisvesting vrouwen en kinderen	2.083	527	2.500
Algemene stichtingskosten	661	272	750
Totale lasten	98.737	65.650	113.000
Exploitatiesaldo	-1.061	-821	–

	2011		2010	
	€	%	€	%
Baten				
Giften donateurs	14.022	14,3	12.638	19,5
Bijdragen huur en leefgeld	41.712	42,7	50.211	77,5
Fondsen	41.022	42,0	1.612	2,5
Rentebaten	920	1,0	368	0,5
Totale baten	97.676	100	64.829	100
Directe kosten ten behoeve van huisvesting vrouwen en kinderen				
	95.993	98,3	64.851	100,0

Indirecte kosten ten behoeve van huisvesting vrouwen en kinderen	2.083	2,1	527	0,8
Algemene stichtingskosten	661	0,7	272	0,4
Totale lasten	98.737	100	65.650	101,2
Exploitatiesaldo	-1.061	-1,1	-821	-1,2
Aantal donateurs	31		18	